omma kassuks, pärrast sedda, kui ta waese mehhe käest sai kunsti ärraõppinud.

Kutenberg lotis sure Jummala peále, läks teise kohta ellama, seadis hea innimeste abbiga jälle trükkimisse asja üles; ja se nou läks hästi eddasi.

Tulli monne aia pärrast sõdda senna liñna: sellid läksid sõa kärra eest ärra teiste liñnade sisse ellama, hakkasid seäl ka omma uut kunsti näitama, ja trükkija ammetit piddama; ja nenda läks se assi ikka laiemale ning kaugemale

Nüüd polle ennam suremat liñna, kus trükkija maiasid ei peaks ollema. Siin meie maal on trükkijad Tallinnas, Pernus, Tartus, Ria ja Mitawi liñnas, ja iggal meistril tööd küllalt, ja waewa ka küllalt. Siiski peame iggamees omma palge higgi sees omma leiba sõma, ni hästi se, kes ramatud kirjotab, kui se, kes neid trükkib, ja pogib, ja müüb ja loeb.

Wimaks kule weel sedda, et üks helde kunninga praua on Luka Ewangeliumi lasknud sure kulloga pimmedatte heaks nenda isseärralikkul wisil trükkida, et agga üks ainus pool lehte on trükkitud, et pressiga said tinna tähhed ni kõwwaste wasto lehte surrutud, et teine pool nago augukesed on, ja teine pool nago mäekesed töuswad tähhed pabberist üles.

Pimme mees õppib siis sõrme otsaga neid kõrgemaid kohte ärratundma, kus **a**, kus **b**, kus keik muud tähhed; ja loeb, kas keskõse pimmedas omma haigewodi peäl, ja tännab omma Issandat kõrges, kes Ma peäl innimeste süddamed halledaks teeb, et nemmad häddaliste peäle hallastawad.

Nenda hallastab ka hea melega sinno õpetaja sinno peäle, kui sa tulled — (agga seal polle sulle mitte tarwis wiis munna kinda sisse panna, — sest temma ei olle mitte wõras sinnule, waid temma on so omma ja so hingekarjane —) ja ütled: „Armas õppetaja, selletage minnule sedda asja, mis ma ollen tännawosest tähtramatust luggenud, et minna muido arro ei sa, kuida wõib pimme innimenne ilma silmita sõrme otstega trükkitud kirjast arro sada?“

Ja suur Jummal õnnistago sinno õppeta-

Eesti-ma rahwa Kalender 1855, lk. 22